

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 397

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων
ΚΟΙΝ: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 292/25.8.2022 Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων για την ολιστική προστασία και ανάδειξη των τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 292/25.8.2022 Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών κ.κ. Αθανασίας (Σίας) Αναγνωστοπούλου, Τρύφωνα Αλεξιάδη, Θεοδώρας (Δώρας) Αυγέρη, Αλέξανδρου - Χρήστου Αυλωνίτη, Άννας Βαγενά - Κηληδόνη, Χριστόφορου Βερναρδάκη, Καλλιόπης Βέττα, Ιωάννη Γκιόλα, Θεόδωρου Δρίτσα, Εμμανουήλ Θραψανιώτη, Νίνας Κασιμάτη, Χαρούλας (Χαράς) Καφαντάρη, Κυριακής Μάλαμα, Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη, Κωνσταντίνου Μάρκου, Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου, Ιωάννη Μουζάλα, Αθανάσιου (Θάνου) Μωραϊτή, Αικατερίνης (Κατερίνας) Νοτοπούλου, Μαρίας - Ελίζας Ξενογιαννακοπούλου, Αθανάσιου (Σάκη) Παπαδόπουλου, Θεοπίστης (Πέτης) Πέρκα, Παναγιούς (Γιώτας) Πούλου, Ιωάννη Ραγκούση, Ιωάννη Σαρακιώτη, Παναγιώτη (Πάνου) Σκουρολιάκου, Ολυμπίας Τελιγορίδου, Μερόπης Τζούφη, Σωκράτη Φάμελλου, Θεανώς Φωτίου, Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη και Ραλλίας Χρηστίδου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα τείχη της Ακροπόλεως» αποτέλεσε ένα από τα κύρια θέματα της 7ης Διεθνούς Συνάντησης για την αποκατάσταση των μνημείων της Ακρόπολης. Στο πλαίσιο της εκτενούς παρουσιάσής του κατά την διάρκεια της Συνάντησης, δημοσιεύτηκε από την Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης (ΥΣΜΑ) και την Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως (ΕΣΜΑ) (ISBN: 978-618-85760-0-1) και παραμένει προσβάσιμο από κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο της ΥΣΜΑ (βλ. σύνδεσμο: <https://www.ysma.gr/en/open-access/publications/scientific-publications/>).

Επισημαίνεται ότι, τον Ιούνιο του 2021, εξετάστηκε από το ΚΑΣ η «Γεωτεχνική – στατική μελέτη των τειχών και του βραχώδους υποβάθρου σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας- Στάδιο οριστικής μελέτης» και εγκρίθηκε με την υπ. αριθμ. ΥΠΠΟΑ/627413/31-12-2021 Υ.Α., με όρους, ένας εκ των οποίων ήταν η επανυποβολή στο ΚΑΣ της μελέτης εφαρμογής. Ακολούθως, η «Γεωτεχνική – στατική μελέτη των τειχών και του βραχώδους υποβάθρου σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας- Στάδιο οριστικής μελέτης (Στάδιο μελέτης εφαρμογής)» εκπονήθηκε με ανάθεση, μετά από δημόσιο διαγωνισμό, από εξειδικευμένα μελετητικά γραφεία και συζητήθηκε και έγινε δεκτή, με όρους, από την ΕΣΜΑ κατά την 7η/20.7.2022 συνεδρίασή της.

Στις 25 Ιουλίου τ.έ η ανωτέρω μελέτη κατατέθηκε από την ΥΣΜΑ στις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ (ΔΙΠΚΑ, ΔΑΑΜ, ΔΣΑΝΜ, ΔΑΒΜΜ και ΔΒΜΑ και ΕΦΑ Πόλης Αθηνών), προκειμένου να συζητηθεί στο ΚΑΣ μαζί με το «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα τείχη της Ακροπόλεως». Επιπλέον, κατατέθηκε και η «Μελέτη αποκατάστασης της περιοχής Β15 του

βόρειου τείχους της Ακρόπολης», η οποία εξειδίκευε το Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων για το αντίστοιχο τμήμα των τειχών. Η μελέτη εκπονήθηκε από αρχιτέκτονα του Τεχνικού Γραφείου Τειχών της ΥΣΜΑ και έγινε αποδεκτή από την ΕΣΜΑ κατά την 5η/18.5.2022 συνεδρίασή της.

Οι δύο από τις ανωτέρω μελέτες, δηλαδή το «Στρατηγικό σχέδιο επεμβάσεων στα τείχη της Ακρόπολης των Αθηνών» και η «Μελέτη αποκατάστασης της περιοχής Β15 του βόρειου τείχους της Ακρόπολης των Αθηνών» είχαν την υπό όρους θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου, ενώ η «Γεωτεχνική - Στατική μελέτη των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας» (Στάδιο μελέτης εφαρμογής) είχε την θετική γνωμοδότηση με τους όρους που είχε θέσει η ΕΣΜΑ.

Μετά την έκδοση των σχετικών Αποφάσεων είναι σε εξέλιξη η συμπλήρωση των μελετών, προς το σκοπό συμμόρφωσης με τους όρους που έχουν τεθεί από το Συμβούλιο.

Η ΥΣΜΑ, έχοντας την ευθύνη του προγραμματισμού των αναστηλωτικών εργασιών στα μνημεία της Ακρόπολης και την σύνταξη των σχετικών μελετών, ενήργησε και για τις μελέτες αποκατάστασης των τειχών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον αρχαιολογικό νόμο και το π.δ. 97/1999, που διέπει την λειτουργία της υπηρεσίας, υποβάλλοντας τις μελέτες τόσο στις αρμόδιες διευθύνσεις του ΥΠΠΟΑ, όσο και στα αρμόδια γνωμοδοτικά όργανα ΕΣΜΑ και ΚΑΣ, μετά από εξαντλητική έρευνα και συζήτηση.

Σχετικά με το σχόλιο των βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ *«έπειτα από τις εκτεταμένες παρεμβάσεις στο εμβληματικότερο μνημείο της χώρας που είχαν προκαλέσει την έντονη αντίδραση της κοινής γνώμης, τις επικρίσεις πλήθους επιστημόνων και αρνητικές κριτικές από έγκριτες εφημερίδες του διεθνούς τύπου... συνεχίσει τις παρεμβάσεις και στα τείχη...»*, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Η ΕΣΜΑ, από την αρχή της λειτουργίας της, υιοθέτησε την διοργάνωση διεθνών συναντήσεων, στις οποίες μετέχουν επιστήμονες εξειδικευμένοι σε θέματα αποκατάστασης μνημείων και στις οποίες παρουσιάζονται και συζητώνται οι μελέτες αναστήλωσης των μνημείων της Ακρόπολης. Στα πρακτικά των συνεδρίων, στα οποία δημοσιεύονται και οι απόψεις όλων των συμμετεχόντων, αποτυπώνεται τόσο ο γόνιμος προβληματισμός, όσο και η γενική αποδοχή των έργων αναστήλωσης, τα οποία έχουν αποτελέσει πρότυπο για άλλα ανάλογα έργα εντός και εκτός Ελλάδος. Αυτό έγινε και γίνεται και για το σύνολο των επεμβάσεων στην Ακρόπολη των Αθηνών.

- Οι μελέτες «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα τείχη της Ακροπόλεως» και «Γεωτεχνική – στατική μελέτη των τειχών και του βραχώδους υποβάθρου σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας –Στάδιο οριστικής μελέτης», που καθορίζουν το γενικό πλαίσιο των επεμβάσεων στα τείχη της Ακρόπολης και στο βραχώδες υπόβαθρο αυτών, είναι αποτέλεσμα συντονισμένης έρευνας και μελέτης, που ξεκίνησε το 2013 και πιο συστηματικά το 2016 με την ενεργοποίηση του Γραφείου και Εργοταξίου Τειχών της ΥΣΜΑ.

Ειδικότερα, η πρώτη μελέτη αποκατάστασης αφορούσε στο Νότιο τείχος/περιοχή 6ης-7ης αντηρίδας και εγκρίθηκε στις 21.3.2014 (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΚΕΜ/51819/6170/462/94/21.3.2014 Υ.Α.) και ακολούθησαν το 2016 οι μελέτες για το Βόρειο τείχος/περιοχή Β12-Β13, που εγκρίθηκε στις 13.2.2017 (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/42617/4710/255/84/13.2.2017 Υ.Α.) και περιοχή Β17 (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/184784/17249/809/293/10-7-2017 Υ.Α.). Οι εργασίες ξεκίνησαν πιλοτικά το 2015 στο νότιο τείχος, συνεχίζονται σε άλλες περιοχές των τειχών και θα συνεχιστούν στο πλαίσιο και του επόμενου χρηματοδοτικού προγράμματος. Πρόσφατα ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση της περιοχής Β17. Ανάλογα με τον χρονικό προγραμματισμό των έργων, οριστικές μελέτες και μελέτες εφαρμογής συντάσσονται για τις επεμβάσεις στις επιμέρους περιοχές.

Κατά συνέπεια, οι επεμβάσεις στα τείχη της Ακρόπολης βασίζονται σε πολυετή έρευνα και εμπειριστατωμένες μελέτες, αποστέλλονται για την κατά νόμο γνωμοδότηση στο ΚΑΣ και υλοποιούνται σύμφωνα με τις διεθνείς αρχές για την αποκατάσταση των μνημείων και ακολουθούν την μεθοδολογία που εφαρμόζεται και στα υπόλοιπα μνημεία της Ακρόπολης από την ΕΣΜΑ και την ΥΣΜΑ,.

Κατατίθενται τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Αντίγραφο της υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/438761/16.9.2022 (ΑΔΑ: 6ΧΞΩ4653Π4-ΙΞΨ) Απόφασης της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Γενικής

Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μνημείων και Τεχνικών Έργων, με την οποία εγκρίνεται, υπό όρους, η «Γεωτεχνική- Στατική μελέτη των περιμετρικών τειχών της Ακρόπολης των Αθηνών και του βραχώδους υποβάθρου τους σε επιλεγμένες θέσεις άμεσης προτεραιότητας» (Στάδιο μελέτης εφαρμογής)», που εκδόθηκε σύμφωνα με την ομόφωνη Γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως διατυπώθηκε στην υπ' αρ. 34/3.8.2022 Συνεδρία του (θέμα 13ο).

2. Αντίγραφο της υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/430995/16.9.2022 (ΑΔΑ: 6ΝΞΘ4653Π4-3ΥΡ) Απόφασης της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μνημείων και Τεχνικών Έργων, με την οποία εγκρίνεται, υπό όρους, το «Στρατηγικό σχέδιο επεμβάσεων στα τείχη της Ακρόπολης των Αθηνών» και τη μελέτη αποκατάστασης της περιοχής Β15 του βόρειου τείχους της Ακρόπολης των Αθηνών», που εκδόθηκε σύμφωνα με την ομόφωνη Γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως διατυπώθηκε στην υπ' αρ. 33/27.7.2022 Συνεδρία του (θέμα 9ο).

Σημειώνεται ότι, επί του παρόντος, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ ελέγχουν τα προς θεώρηση τεύχη των μελετών, σύμφωνα με τους όρους που έθεσε το Συμβούλιο, και ως εκ τούτου δεν δύνανται να κατατεθούν στην παρούσα φάση.

Το «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα τείχη της Ακροπόλεως» (ISBN: 978-618-85760-0-1) παραμένει προσβάσιμο από κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο της ΥΣΜΑ (βλ. σύνδεσμο: <https://www.ysma.gr/en/open-access/publications/scientific-publications/>).

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Βουλευτή κα Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου
2. Βουλευτή κ. Τρύφωνα Αλεξιάδη
3. Βουλευτή κα Θεοδώρα (Δώρα) Αυγέρη
4. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο - Χρήστο Αυλωνίτη
5. Βουλευτή κα Άννα Βαγενά - Κηληδόνη
6. Βουλευτή κ. Χριστόφορο Βερναρδάκη
7. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα
8. Βουλευτή κ. Ιωάννη Γκιόλα
9. Βουλευτή κ. Θεόδωρο Δρίτσα
10. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη
11. Βουλευτή κα Νίνα Κασιμάτη
12. Βουλευτή κα Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη
13. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα
14. Βουλευτή κ. Χαράλαμπο (Χάρη) Μαμουλάκη
15. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μάρκου
16. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μείκοπουλο
17. Βουλευτή κ. Ιωάννη Μουζάλα
18. Βουλευτή κ. Αθανάσιο (Θάνο) Μωραΐτη
19. Βουλευτή κα Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου
20. Βουλευτή κα Μαρία - Ελίζα Ξενογιαννακοπούλου
21. Βουλευτή κ. Αθανάσιο (Σάκη) Παπαδόπουλο
22. Βουλευτή κ. Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
23. Βουλευτή κα Παναγιού (Γιώτα) Πούλου
24. Βουλευτή κ. Ιωάννη Ραγκούση
25. Βουλευτή κ. Ιωάννη Σαρακιώτη
26. Βουλευτή κ. Παναγιώτη (Πάνο) Σκουρολιάκο

27. Βουλευτή κα Ολυμπία Τελιγορίδου
28. Βουλευτή κα Μερóπη Τζούφη
29. Βουλευτή κ. Σωκράτη Φάμελλο
30. Βουλευτή κα Θεανώ Φωτίου
31. Βουλευτή κ. Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη
32. Βουλευτή κα Ραλλία Χρηστίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΑΑΜ
5. ΔΙΠΚΑ
6. ΔΑΒΜΜ
7. ΔΒΜΑ
8. ΔΣΑΝΜ
9. ΕΦΑ Πόλης Αθηνών
10. ΥΣΜΑ